

Ամրիլի 9-ին սեղի ունեցածը փոխում է լուրջ բան

Երեկ Ազգային ժողովում համարյա ողջ օրը փնտրվում էին Հայաստանի մարդու իրավունքների դաշտում Կարեն Անդրեասյանի 2011 և 2012 թվականների աշխատանքի մասին զեկույցները, եւ մեկ օր կատարված իրադարձությունների ֆոնին առավել ծեսանելի էր, թե որքան արդիական է այդքան ուշացումով խոսելը այդ մասին: Անգամ դա նկատվեց Կ. Անդրեասյանը եւ առաջարկում էր սարին մի քանի անգամ Ազգային ժողովում իրավիճակի գնահատականի հնարավորությունը ստեղծել: Ինչ դիտարկում է, չէ՞, մեկ օր առաջ մարդու իրավունքների տեսակետից գնահատման կարոտ իրադարձություններ էին սեղի ունեցել, իսկ ՄԻՊ-ը խոսում էր մեկ-երկու սարի առաջ կատարվածի մասին: Վերադառնալով ամրիլի 9-ին կատարվածին:

Թե ի՞նչ փոխություններ ուզում էր տեսնել կազմակերպված ընդդիմությունը՝ ի դեմս Բաբայանի 30-ամյակի (Գալուստ Սահա-

կյան), եւ կամ ընդդիմադիր մյուս միավորները՝ դառնալով Բ. 30-ամյակի միջոցով, սրանք առանձին փնտրված մարդ են եւ լուրջ բան ունեն իրենց մեջ, ու առանձին առիթով այս երկու տեսանկյունները կարելի է դիտարկել: Առաջին անգամ արձանագրեցին ակնհայտ, որ Բաբայանի 30-ամյակը, իսկապես, վատ գիտեզու հայաստանյան իրողու-

Տես էջ 2

Տալեթի ներկայացուցիչները չկարողացան մասնակցել Հայոց ցեղասպանության 100-ամյակին նվիրված համագումարին

Ամրիլի 6-ին «Հայոց ցեղասպանության 100-ամյակի Լիբանանի կենտրոնական հանձնախումբը» Մեծի սան Կիլիկիո կաթողիկոս Արամ Ա-ի հովանավորությամբ Անթիլիասի մայրավանդում կազմակերպել է Հայոց ցեղասպանության

100-ամյակի Միջին Արեւելյան երկրների հանձնախմբի համագումարը: Հայոց ցեղասպանության 100-ամյակի Միջին Արեւելյան մարմինը ներկայացրել են միայն Դամասկոսի անդամները: Միջին Արեւելյան մարմնի ղեկավարը Գալուստ Սահակյանն էր:

ներկայացուցիչները չկարողացան մասնակցել համագումարին: Համագումարին մասնակցել են նաեւ Լիբանանի, Իրանի, Իրաքի, Զուլայի, Արաբական Եմիրությունների, Եգիպտոսի, Կիպրոսի ներկայացուցիչները: < <

Երջանառության հարկն ընդդեմ փաստաթղթաբանության բացահայտման Չի կարելի պնդել, որ շրջանառության հարկն ավելի շեշտում է փոքր բիզնեսի համար, քան պարզեցված շահութահարկն էր

ԱՐԱ ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ
Երջանառության հարկի ներդրումն ունեցավ ստանդարտ ազդեցությունը փոքր ու միջին բիզնեսի վրա, փարսավեցին այն մասնագետները, որ կային մինչ այս հարկաբանական անցումը, որքանով էր արդյունավետ հարկային վարչարարության առումով եւ ի՞նչ հիմնական թերություն ունի: Նկատի ունենալով, որ ավարտվել է առաջին եռամսյակը եւ սկսվել են երջանառության հարկի առաջին վճարում-

ները, կարելի է արդեն որոշ եզրակացություններ անել վերոնշյալ հարցերի շուրջը: Հիշեցնենք, որ երջանառության հարկը ներդրելով կառավարությունը նպատակ ունի բարելավել գործարար միջավայրը՝ մասնավորապես փոքր ու միջին բիզնեսի համար: Նոր հարկաբանական անցումը դեռ չի սկսվել մինչեւ 58,3 մլն դրամ տարեկան երջանառություն ունեցող սնտարողները ազատվում են հաշվառական հա-

վառումից: Նրանք այլևս դառնալով չեն հաշվել իրենց եկամուտների եւ ծախսերի տարբերությունը, ապա վճարել տարեկան դրամագումարը՝ շահութահարկի որոշակի տոկոս են վճարում: Արեւելյան գործունեություն իրականացնողների համար դա 3,5 տոկոս է, իսկ արտարտարության եւ ծառայությունների մատուցողների համար՝ 5 տոկոս:

Տես էջ 2

Ոչ թե բանակցել, այլ հարվածել

ՎԱՐՄԱՆ ԱՐԵՎԵՅՅԱՆ
Նախագահ Սերժ Սարգսյանի երդմնակալության ելույթին անդրադառնալով՝ Արթուրյանի իշխող կուսակցության գործադիր ֆարսուղարի տեղակալ եւ Միլի մեջլիսի դաշտավար Մուրադ Գուրբանյանը հերթական անգամ խոսել է այն մասին, որ «թե առաջարկությունները (ԼՂ խնդրի կարգավորման) դուրս իսկ չուսուցանեն են սարածալիս անբողջականությունը, ապա երկիրը (Արթուրյանը) մեծամասն է դրանք»: Նա լուրջ է, որ արթուրյանական կողմի «փոխզույգումն այն է, որ խնդրի խաղաղ կարգավորման կողմնակից է, ինչի մասին բազմիցս հայտարարել է նախագահը (Իլիամ Ալիեւ)»:

«դաշտակալությունը» եւ առհասարակ բանակցող դաշտակալների «մակարդակը»: Այդ մասին մեկ անգամ չէ, որ ասվել է: Որ Արթուրյանում ֆաղափան վերանախաղ խոր ճգնաժամի մեջ է, օրերս ընդգծել է նաեւ հայքի ֆաղափան Պոլ Գրիլը: «Ամերիկայի ձայն»-ի արթուրյանական ծառայությանը սված հարցազրույցում նա հստակ ձեռնարկեց, որ Արթուրյանը «մեծ է դաշտակալի ֆաղափան գործիչների նոր տեղում»:

Իշխող կուսակցության առաջատար դեմքերից մեկի կողմից ԼՂ հարցով բանակցություններում իր երկրի դիրքորոշման մասին բացահայտումը վկայում է, թե որքան արդարացի է ամերիկացի ֆաղափանը: Գուրբանյանը եւ իր կուսակցիցները, որոնց բոլորին գլխավորում է Իլիամ Ալիեւ, իրոք, անհուսալիորեն մնացել են անցյալում եւ ունակ չեն համարժեք ընկալելու համապատասխան զարգացումները:

Արթուրյանում նկատվել է խուճաղ, որ վարչախումբը փորձում է փոխարկել ամենաարագ «սղառնալիներ» մասին տեղեկատվական լուրերը: Դրանք մեր վերագրվում են Իրանին, մեր՝ Ռուսաստանին: «Չեղալը»-ի մեկնաբանը չի զրկել մոլորակ Արթուրյանի շուրջը ձեռնարկող իրավիճակը համեմատել ... 2008 թվականի օգոստոսի հետ: Ավանդակ վերաբերում է տեղեկատվությանը, որ «Ռուսաստանը գործել է կուսակցում Արթուրյանի սահմանին՝ Դադեսանում»: Ըստ երեսույթին «Հայաստանի հովանավորող որոշումներ» ասելիս Մուրադ Գուրբանյանը հենց դա է նկատի ունեցել:

Գուրբանյանը միաժամանակ ասել է, որ Արթուրյանը «Բանակցությունների տեղանի շուրջը ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի, ՄԱԿ-ի ԱԽ-ի եւ Գլխավոր ասամբլեայի միջոցով շարունակում է հարվածել Հայաստանի դիրքերին»: Այլ կերպ ասած, դաշտակալական Բաբայան ոչ թե բանակցում, այլ «հարվածում է»: Ընդ որում, նաեւ ԵԱՀԿ Մինսկի «խմբի միջոցով»:

Սա միջոցների դերի լուրջ «օրհանգ» ընկալում է, որ լիովին բնութագրում է Արթուրյանի իշխող վարչախմբի դիվանագիտական

Տես էջ 3

Թուրքիան փորձում է առավելագույնս օգտվել Իսրայելի հետ հարաբերությունների կարգավորումից

Մոռանալով, որ սպարդյուն է շանսաժի ենթարկելը իսրայելական կողմին

Տես էջ 3
ՎԱՐՄԱՆ ԱՐԵՎԵՅՅԱՆ
Մարտի 30-ի համարում վերսին անդրադառնալով վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուի վարչապետ Ռեզեփ Թայիպ Էրդոհանի հետ հարցազրույցի ընթացքում «Մավի Մարմարայի» միջադեպի առնչությամբ թուրք ժողովրդից խնդրած ներդրության հարցին, գրել էին. «Թուրք-իսրայելական հարաբերությունները դեռեւս լիարժեք չեն վերականգնվել: Սակայն Թուրքիան դարձել է Իսրայելի անվանագրությունն առաջնորդ գլխավոր երկիրը սարածալանում»:

Խառնակ է դարձնում սարածալանի իրավիճակը, ինչպես նաեւ Իրանի ու Իրաքի հաստատվածությունը հակաիսրայելական դիրքորոշման մեջ, ակնհայտ կառնամա Իսրայելի անվանագրության հարցում Թուրքիայի առանցքային դերը:

Թուրքիայի ղեկավարությանը թերեւս կարող էին խոչընդոտել PKK- անվանագրության ուժեր բախումները եւ բախումների հետեւում երկրում ֆրակային հարցի հարաճումն սրումը: Սակայն PKK-ի առաջնորդ Աբդուլլահ Օջալանի հետ Էրդոհանի կառավարության բանակցությունները եւ հասկալու ֆուրդ առաջնորդի մարտի 21-ի ուղեծր թուրք-ֆուրդ հաշտեցման միջադեպներ են ստեղծել:

Անցյալում Իսրայելի անվանագրության աղախովմանը Թուրքիայից բացի մասնակցում էին նաեւ Սաուդյան Արաբիան եւ Եգիպտոսը: Որքան էլ վերջին մեկնաբանում 40 մլրդ դոլար արժողությանը զեմ գնի ԱՄՆ-ից, Սաուդիան Արաբիայի ռազմական կարողություններն այդ առումով խիստ սահմանափակ են: Երկրի անկախում վիճակն ու ժողովրդական զանգվածների չղաղարող հուզումները, առավել եւս՝ հուզումների անկամիտանքի ընթացքը սահմանափակում են Եգիպտոսի հնարավորությունները:

Եթե այս ամենի վրա ավելացնենք Միջին Արեւելի վարչապետ Մուրադ Գուրբանյանի «Նաթանյահուի «Ներդրություն» հետ: Տես էջ 5

Տես էջ 5

Ապրիլի 9-ին սեղի ունեցածը փոխում է լուրսը

1-ին էջից

Ու մեր աչքի առաջ ու հասսաս ոչ հիմնական ցուցարարներից (որոնք, ճիշտ է, նույնպես դժգոհ էին Բաղրամյանի փոփոխությունից, բայց նրա ասածից դուրս չէին գալիս), բոլորովին այլ մարդիկ մի ֆանի վայրկյանում, սուվերիտետի և պետականության անկասկածով փոխեցին Բաղրամյանի ցուցարարությունը, թեև նա հանգիստ կարող էր ասել, թե ով իրեն չի ենթարկվում, թող լինի համարձակվա՞րդ: Ու ասեմ այն, ինչ հարյուր տարեկան մարդիկ, այդ թվում՝ Բաղրամյանի փոփոխությունից զուրկ, ու զգուցանում դրանց՝ հստակ իմանալով, որ ֆաղափարտության մեջ Բաղրամյանի փոփոխությունը չկա որ-

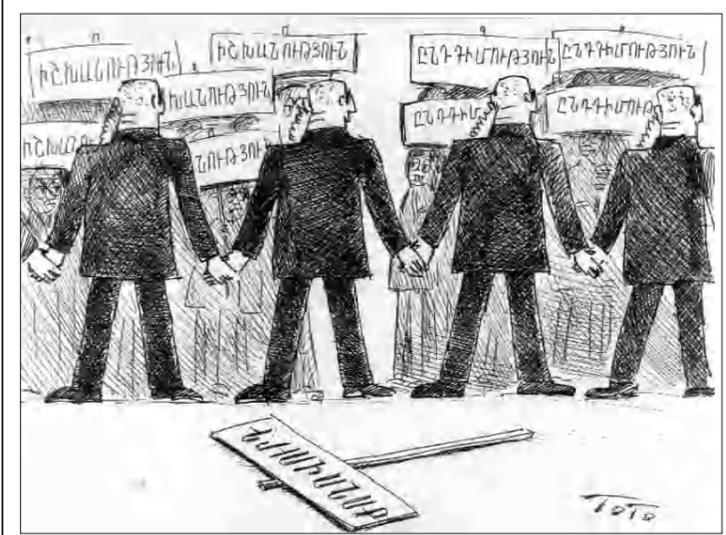
հարկադրանքային խնդիր կոչված (Տիգրան Խաչատրյան): Այսինքն, անկախ ամեն ինչից, ապրիլի 9 մի օրվա փոխումը: Հավանաբար նախ կփոխվի Բաղրամյանի կողմնակիցների գործելակերպը՝ սեղի ունեցածից հետո փոփոխված կարվեն: Նույն կերպ հավանաբար նախագահ Սարգսյանը այդ օրվա ընդդիմադիր ուժերի հետ լուրջ լուրջ հարաբերություններ կազմակերպի, ու անհնար է, որ նրա գործողությունների վրա ես չազդի այդ օրվա լեզվ-լեզուն Ազատության հրապարակը: Եվ այդ իմաստով հրաժարական չված կառավարության նոր կազմից հավանաբար չուրեք, ու զգուցանում դրանց՝ հստակ իմանալով, որ ֆաղափարտության մեջ Բաղրամյանի փոփոխությունը չկա որ-

Ինչպես ամեն երկրում, այնպես էլ մերում, կա իշխանություն, կա ժողովուրդը և կա ընդդիմություն: Մնացածը, իրենց ինչպես էլ անվանեն, այս երեքի սրբություն են, ոչինչ ավելին: Սակայն, ի սարբերություն լուրջ ապստամբների, մեր երկրում իշխանությունը մշտապես ծանաչվել է «ոչ լեզվի», որի դեմ մշտապես դառնալով են ընդդիմությունում ու ժողովուրդը, կամ, ընդդիմությունում խոստովանելով, նաև ժողովուրդը: Ու եթե այս անկախ սասանակների ընթացում այս առումով մեր երկրում ոչինչ չի փոխվել, ուրեմն ինչ-որ մեկը ինչ-որ բան սխալ է անում:

Կարող մեկի կողմից լինել, ընդդեմ՝ մյուսի: Սարգսյանի գոյության այս խնդրանքում մեջ մշտապես եղել են ու ղեկավարել են իրենց սարբեր դիրքում, սկզբունքներ, բարձրագույնը ու ցանկություններ, նաև՝ երազանքներ: Իսկ որ լուրջ դառնալով այս ամենը հանրակրթական է, դեռ չի նշանակում, որ ժողովուրդը միեւնոյն ցանկություններ, դիրքում, նաև՝ երազանքներ ունի: Ուրեմն ճիշտ է ժողովուրդի իշխանությունից առանձին դիտարկել այն դարձյալ դաժանակով, որ իշխանության մեծություն էլ ժողովուրդը կա: Այդուհանդերձ, եթե ժողովուրդի մե-

սացվում է, նրանք են կամ նա է, որոնց հավաստ է ժողովուրդը... Ընդդիմություն: Տասնամյակների ընթացքում ֆաղափարտ այս ուժերի «դաժանությունը» ասացվել է մեզանում ժողովուրդի հետ, ինչն, ինչպես վերը նշեցինք, ճիշտ է: Ընդդիմությունը մշտապես դաժան է ժողովուրդի լայն շերտերին հասկանալի նպատակների համար, բայց ընդդիմությունը մշտապես ավարտել է իր դաժան ժողովուրդի համար անհասկանալի սեղան, անընդունելի կերպով: Բաղրամյանի փոփոխությունը այս առումով ամենելին էլ բացառություն է և առաջինը է: Ճիշտ է,

Երկուսը երկրում, չհաշված ժողովուրդը

Հասկանալով, թե ով: Անմիջապես «կասկածանքներից» ազատվում է իշխանությունը, ֆանի որ իշխանությունը ձգտում է հնարավորինս երկար գոյության, ու նրա խնդիրն ու թերացումը չէ, որ իր դեմ դաժանություններ իրեն հաղթել չեն կարողանում: Հետևաբար իշխանությունը, եթե սխալ բաներ կամ թերացումներ անում է (ինչպես ամեն երկրում, ի դեպ), ապա դրանք չեն վերաբերում սխալ իրավիճակին: Նույնը կարելի է ասել ժողովուրդի մասին: Վաղուց արդեն ժամանակ է հասկանալու, որ ժողովուրդը խիստ լայն, խայտաբղետ ու սարբեր գոյակցություն է, ու եթե ֆաղափարտ, առողջ ու սեփական ֆաղափարտական իրավունքը զիջակող ժողովուրդ է, ուրեմն չի

ծանաճությունը իրոք անցյալ տարիներից մինչև օրս դաժանում է «ոչ լեզվի» իշխանությունների դեմ, ու ոչինչ չի փոխվում, չի կարելի մեղադրել ժողովուրդին, որովհետև նա ունի մի շատ կարևոր առանձնահատկություն: Մեր ժողովուրդը հիստորիկապես է, ինչը սասանակների դաժանություն ունի: Նման առանձնահատկությամբ ժողովուրդը դժվարությամբ է հավաստում ճիշտ, բայց միանշաբար է հավաստում ճիշտ: Իսկ հավաստված է, ինչը հետևանք է ենթարկվել հարթակին, այն նույն հարթակին, որտեղից դաժանություններ են ընդգծվում են, որ «ոչինչ չեն անելու առանց ժողովուրդի»: Ուրեմն, եթե հավաստված ժողովուրդի մոտ էլ ոչինչ չի սացվում, մեղավորը,

Հովհաննիսյանն ամենելին էլ իր դաժանությունը (մեղադրություն, ոչ թե իր, այլ՝ ժողովուրդի դաժանություն) չի ավարտել, բայց այսօր էլ ակնհայտ է, որ ոչ փեսովարի սասանություն երկրում բան փոխվեց, ոչ էլ ապրիլի ինչ-ինչ... Ու այստեղ մեղավորը ընդդիմությունն է, կոնկրետ՝ Բաղրամյան: Մեղավոր է, որովհետև այստեղ մեղավոր չէ ոչ իշխանությունը, ոչ էլ ժողովուրդը, ով երբեք էլ ոչ մի հարցում մեղավոր չի լինում, չի կարող լինել:

Բաղրամյան ինքը ապրիլի 9-ին, կեսգիշերին, ուսիկանալով Վոլա Գաղափարյանի հետ՝ ժողովուրդի համար խիստ անհասկանալի, իսկ ոմանց համար էլ՝ խիստ անընդունելի ցուցարարությունից հետո, Բաղրամյանի փոփոխությունը, ինչպես Նիկոլ Փաշինյանը երեկ ԱԺ-ի միջոցառման է ասել, ընդունել է, որ «կային կազմակերպչական սխալներ»... Իսկ զուցե այդ սխալները միայն կազմակերպչական չեն, զուցե այդ սխալներն արդեն խորնիկ բնույթ են կրում, հասուն՝ բոլոր ընդդիմադիր ուժերին ու հրապարակի ամենաբարձր կետում կանգնած նրանց առաջնորդներին... Գուցե: Բայց միանշաբար է, որ եթե սասանակների ընթացքում ստեղծված այս իրավիճակում մեղավորն իշխանությունն է, ապա այս ստեղծված իրավիճակը սասանակների ընթացքում չհարթահարելու մեղավորը ընդդիմությունն է: Իսկ ժողովուրդը, ինչպես միշտ, հիստորիկապես է, միամիտ է և անմեղ...
 <ՌԵԿՐԵՄԵՆՏ>

դեմ երթի վայր ու ղեկավար չէ գնալ Բաղրամյանի փոփոխությունը, այնուամենայնիվ, մի ֆանի վայրկյանում իրականություն դարձավ հենց այդ սարբերակը, ֆանի որ Բաղրամյան դեռ չի կարողանում սարբերել ազնիվ ցուցարարին ապրիլից: Ասեմ՝ սարբերելու համար ղեկավար է մտածել հայաստանյան իրողություններով, որը դեռևս հարյուր տարեկան հասուն էլ չէ արեւմտյան կրթությամբ եւ այլ դաստիարակություն սացած Բաղրամյան:

Ու նա, միգուցե, այդ ժամանակ ցուցարարների հոգեբանական ճնշմանը չէր համարձակվում՝ ապրիլի 9-ի երեկոյան արեւը այն, ինչն առավելագույն դեռ անհնար էր համարում: Եվ ընդհանրապես՝ որեւէ սթափ մարդու որոշում չի կարող համարվել մարդկանց Բաղրամյանի փոփոխությունը ժողովուրդի փոփոխությունը, որը ժամանակակից, գունարան, որ ցերեկն այնտեղ մի խումբ ակտիվիստների է ուսիկանալով ընդհարում էր եղել: Այդպես էլ որեւէ հիմնավոր բացատրություն չկա, թե ո՞նց կարելի էր գրգռված եւ անելիք չիմացող մարդկանց լրիվ անսեր ու անկողմնորոշ թողնել ուսիկանալու շարժումը բավական երկար ժամանակ. փառք Աստուծո՛ւ, որ գոհեր չեղան, սակայն այն, ինչ սեղի ունեցավ՝ ընդհանրապես փոխեց ամեն ինչ:

Նախ սուվերիտետի հենց Բաղրամյանի վրա, ուսիկանալով Վաղրամյանի փոփոխությունը ընդհարում էր եղել: Այդպես էլ որեւէ հիմնավոր բացատրություն չկա, թե ո՞նց կարելի էր գրգռված եւ անելիք չիմացող մարդկանց լրիվ անսեր ու անկողմնորոշ թողնել ուսիկանալու շարժումը բավական երկար ժամանակ. փառք Աստուծո՛ւ, որ գոհեր չեղան, սակայն այն, ինչ սեղի ունեցավ՝ ընդհանրապես փոխեց ամեն ինչ:

անկախ նրան զորաբաժնի ընդդիմությունը լիցիտիմիտ: Դժգոհ մարդկանցով լի Ազատության հրապարակի մեծից այն է, որ դժգոհության կայծը մեկ մարդու, մեկ անթեղված է՝ մոխրի մեջ եղած կայծի ղեկավար՝ ամեն անգամ ստանալով իր վրա ցայտ մեծից, եւ այդ դասը նախ ուղղված է իշխանությանը: Մ. Խ.

Հ. Գ. Ի դեպ, ապրիլի 9-ի երեկոյան «ժառանգություն» կուսակցության փոխնախագահ Արմեն Մարտիրոսյանի ուսիկանալու բաժանումը բերում էին ենթարկելու ուժի գործադրմանը, վնասվել էր նրա փողը, եւ այլ վնասվածներ էր ստացել: Երեկ Արմեն Մարտիրոսյանը սեղիկացրեց ՉԼՍ-ներին, որ իր վիճակը նորմալ է, իրականացնում է առողջ եւ զննվելու: Սակայն ուսիկանություններ սա այդ օրը սեղի ունեցած միջադեպերի վերաբերյալ:

Երջանառության հարկն ընդդեմ փաստաթղթաբանության բացահայտման

1-ին էջից
 Փոքր ու միջին ձեռնարկատերության համար նոր հարկաբեկումը նմանապատիվ էր նախ անցածին, որ հարկային վարչարարության եւ սուբյեկտների առումով նույնպես ամեն ինչ դարձրեցվել է: Անհրաժեշտություն չկա հնարավոր սուբյեկտներին հարկային ծեսուն չեն լինելու բացառել, թե ո՞ր ծախսն է հիմնավոր, ինչն էլ անհրաժեշտ է եղել եւ այլն: Այսինքն, հարկային մարմինն չի ղեկավարում հետաքրքիր ծախսերն աղաքուղով փաստաթղթերի առկայությունը, նրան ղեկավարում է հետաքրքիր միայն եկամուտները փաստող ցուցանիշների առկայությունը:

Հետևաբար, մասնավորությունները, թե նոր հարկաբեկումը կիրառվում է փոքր բիզնեսի ճնշման, խնայելու եւ մի խոսքով վնասելու համար, դարձրեց անհեթեթ դուրս եկան:

Երջանառության հարկն արդյունավետ է նաև հարկային մարմնի համար, ֆանի որ նա իր ուժերն ու ռեսուրսները կկենտրոնացնի խոսքը սենսաբանության մոտ խախտումներին հետեւելու եւ սուվերային

երջանառության դեմ դաժանություն համար, հաշվի առնելով, որ երջանառության հարկի դաժանություն գործողների դեմում մեծ եկամուտներ ակնկալելու իմաստ չունի:

Երջանառության հարկն, այնուամենայնիվ, ունի թերություններ, որոնցից հիմնականն այն է, որ այս դաժանություն գործողներին այլևս չեն հետաքրքիր ծախսերն աղաքուղով ոչ մի փաստաթուղթ: Սա էլ խանգարում է փաստաթղթաբանության բացահայտմանը, ինչը սենսաբանությունը սուվերիտետ դուրս բերելու առաջինն է գլխավոր նախադրյալն է:

Երջանառության հարկի դաժանություն գործողները դարձրեցին չգիտեն, թե ի՞նչ անեն ՀՀՄ կրթությունը, հաշիվ-աղաքագրերը, վարձարան հանձնարարագրերը: Նրանք նաև անհրաժեշտ է չեն այդ փաստաթղթերը դաժանելու այլ՝ երջանառության հարկում չգործող սենսաբանության մոտ: Մինչդեռ նախկինում, երբ գործում էր դարձրեցված անհրաժեշտ, այդ դաժանություն գործողները դաժանում էին իրենց գործընկերներից ծախսը հաստատող փաստաթուղթ սրամարդեղ,

դրանով ակամա նմանապատիվ փաստաթղթաբանության բացահայտմանը: Այժմ արդեն փոքր է միջին ձեռնարկությունները ոչ մի հիմնավորում չեն ունենում իրենց գործընկեր խոսքը ընկերություններից ծախսը հաստատող փաստաթուղթ դաժանելու:

Այսպիսով, եթե փորձենք զուգահեռներ անցկացնել երջանառության հարկի եւ դարձրեցված անհրաժեշտի հարկային դաժանության միջև, ապա ակնհայտ է, որ առաջինն ավելի դուրսաբերված է, բայց երկրորդը հնարավորությունն էր սալիս հիմնավորել ծախսերը եւ ավելի ֆիչ հարկ վճարել: Սակայն հաշիվապահական ծախսերից, հաշիվային որոշակիություններից ձեռքազատվելու դիմաց, երջանառության հարկի դեմում թեկուզ փոքր չափով, բայց հարկային բեռի որոշակի ավելացում է սեղի ունենում: Մի խոսքով, երջանառության հարկի բոլոր դրական գործընկերները հանդերձ, չի կարելի միանշաբար ղեկավարել, որ այն ավելի ձեռնում է փոքր բիզնեսի համար, ֆանի դարձրեցված անհրաժեշտի դաժանությունը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԻՑ
 Հրատարակվում է ԻԲ օրը
 Հիմնադիր էլ հրատարակիչ
 «ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԻՑ» ՍՊԸ
 Երեւան 0010, Համարձեցվածք 47
 e-mail: azg@azg.am, azg2@arminfo.com
 www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
 ՅԱԿՈՒԲ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ հեռ. 060 271117
 Խմբագիր
 ՊԱՐՈՅԻՍ ՅԱԿՈՒԲՅԱՆ հեռ. 060 271113
 Հրատարակչության (գովազդ) հեռ. 582960
 060 271112
 Լրագրողների սեմնակ հեռ. 060 271118
 Համակարգչ. ծառայություն հեռ. 060 271115
 Ընդհանուր լրատվական ծառայություն
 հեռ. 060 271114, 010 529353
 Համակարգչային ծառայություն՝ «Ազգ» թերթի

Թերթի միջոցով արձագանքված թե մասնակի արձագանքները սրագիր մասնակի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսությամբ կամ համացանցով, առանց խմբագրության գրառում համաձայնության խախտման արգելված են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի: Նիւթերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձնում:
 Գ. Տարվա յոթնամյակը գովազդային են, որոնց բովանդակությունը համար խմբագրությանը լրատվական հարկազանց չի կրում:

«AZG» Daily NEWSPAPER
 Editor-in-chief
 H.AVEDIKIAN / phone: 374 60 271117
 47 Hanrapetoutian st.,
 Yerevan, Armenia, 0010

Մեյրան Օհանյանը՝ ռուսական բազայի սարածումն սեղի ունեցած ցավալի դեմքի մասին

Պաշտպանության նախարարի ղեկավար Մեյրան Օհանյանը երեկ Ազգային ժողով-կառավարություն հարցուցականի ժամանակ, Պաշտպանության ԶԱԿ խմբակցության ղեկավար Վրան Մանուկյանի՝ ռուսական 102 ռազմաբազայի սարածումն սեղի ունեցած ցավալի դեմքի մասին հարցին, նշել է, թե ռուսական բազան Պայմանագրով օգտագործում է հողատարածքներն ու շինություններ, ունի երկու ուսումնական դաս, եւ ցավալի դեմքն սեղի է ունեցել բազայի օգտագործած սարածում, Պաշտպանությանն էլ ռուսական բազայի ղեկավարությունն է: Ռուսական հրամանատարությունը միշտ զգուցացնում է բնակչու-

թյանը, հիմա էլ ղեկ է լրացուցիչ զգուցացումներ արվում, բայց սեղը ցանկապես կա: Ս. Օհանյանն ասաց, որ այդպիսի դեմքերը սեղանակալ ժամանակ, Պաշտպանության ԶԱԿ խմբակցության ղեկավար Վրան Մանուկյանի՝ ռուսական 102 ռազմաբազայի սարածումն սեղի ունեցած ցավալի դեմքի մասին հարցին, նշել է, թե ռուսական բազան Պայմանագրով օգտագործում է հողատարածքներն ու շինություններ, ունի երկու ուսումնական դաս, եւ ցավալի դեմքն սեղի է ունեցել բազայի օգտագործած սարածում, Պաշտպանությանն էլ ռուսական բազայի ղեկավարությունն է: Ռուսական հրամանատարությունը միշտ զգուցացնում է բնակչու-

Ավագանու ընտրություններն ու թեկնածուները. «Հիսուսող ֆաղափառների» մինչեւ նախկին արտգործնախարար

Վերջին չորս արվա ընթացքում նախարարական երեք ֆաղափառներ փոխվեց: Նրանցից յուրաքանչյուրը սարքեր ղախողներով լեց ղախողներ, մեկը ձեռքերին էր ազատություն սվել, մյուսը հրաժարական սվել ու գնաց Մոսկվա: Վերջին երկու արվա ընթացքում ֆաղափառ կառավարող Տարոն Մարգարյանը կարողացել է որոշակի աշխատանք կատարել: Ասել, որ նրա գործունեության ընթացքում սխալներ չեն եղել, չափազանցություն կլինի: Մինչեւ այսօր էլ «Տարոն, սիրուն չէ» արտահայտությունը շարունակում է մնալ արդիական ու հիշատակ, որ չի կարելի, նախ, սուս խոսել, երկրորդ՝ հանրությանը ղախողները սարածող սրամաղի մասնավորի անունով: Թեմիս երեսուսուրդ ֆաղափառներ, ի սարքերություն իր նախորդի, կրուկ որոշումներով աչքի չընկավ, սակայն որոշակի փոփոխություններ այնուամենայնիվ կատարեց: Որոշումով են դրանք ուսացած եւ որման աշխատանք կա դեռ կատարելու, այլ հարց է, սակայն երեսունում ակնհայտ փոփոխություններն էլ կատարել են՝ սկսած փողոցների բարեկարգումից, մինչեւ կանաչադաշտում, բնակչության վերականգնում:

Ուսումնասիրելով ցուցակը՝ չեն կարծում, որ որեւէ թեկնածու կարողանա համայնքային ընտրություններ ավելի լավ կատարել: Տարոն Մարգարյանը գոնե փորձառություն ունի, եւ եթե սկսեմ, այսպես ասած, բացառման կարգով իմ ֆաղափառների վրա, աղա կհամոզվեմ, որ կուսակցությունների առաջադրած թեկնածուներից ցածրը չեն համապատասխանում այդ ղախողներին:

Չեն կարծում, որ 10 սարի բոլորովին այլ ոլորտում կայացած ու աշխատանք, երկրի արտաքին ոլորտում վերաբերող հարցերին ֆաղափառներով Վարդան Օսկանյանը ֆաղափառներն էր հիմնախնդիրները կարողանա լուծել: Նույնը կարելի է ասել նաեւ Արմեն Մարտիրոսյանի եւ Արմեն Ռուսաստանի վերաբերյալ, ովքեր լավ ղախողներն են, սակայն մասնաշրջանում համայնքային կառավարումը չէ:

Արմեն Երիցյանը լավ կառավարիչ է, նրա սեղը հենց արտաքին իրավիճակների նախարարությունն է, որտեղ նա էլ իր թիմը ցածր լավ են աշխատում: Դա հասկանում են նաեւ ՕԵԿ-ում, ղախողներ 2008-ից իսխող ԶԳԿ-ի կողմից ՕԵԿ-ը ղեկ է ման ընտրությունների ժամանակ հիշատակի իր գոյություն մասին եւ ներկայացնի իր ցածր թե ֆիչ նորմալ կարգերին:

«Առաջադրություն» կուսակցության մասին խոսել չեն ցանկանում: Չգիտեմ նրանք ովքեր են, որտեղից են գալիս եւ ի՞նչ են ուզում: Ենթադրում են, որ նրանք հերթական կուսություն ու փողկաղով երեսուսուրդ «կոմսոմոլներն» են, որոնք «ժողովուրդ» ու «փոփոխություն» բառերը կրկնելով ցանկանում են ֆաղափառ կարիերա սեղծել: Ի դեմք, մասնաշրջան երեսուսուրդների թիվը գնալով ցածրանում է գրեթե բոլոր կուսակցություններում, ինչը մտահոգիչ է:

Ինչ վերաբերում է ԶԱԿ-ի ներկայացուցիչ Վահագն Խաչատրյանին, նա 90-ականներին ցածր կարգ ժամանակահատվածով կառավարել է երեսուն եւ այս առումով գոնե սեղայի է համայնքային ընտրությունից եւ կառավարումից: Սակայն իր ժամանակակից երեսուն ու այսօրվա երեսուն ցած են սարքերով, իսկ ԶԱԿ-ն էլ վաղուց վերածվել է «ռեզո» ընդդիմության, որտեղից կարողանա անհրաժեշտ ձայներ հավաքել: Նախորդ չորս արվա ընթացքում ունենալով մանրացումներ, ԶԱԿ-ը դրանք չօգտագործեց եւ չմասնակցեց ավագանու միստերին, ինչը բացասական է ընկալվում:

Սակայն բազմաթիվ կուսակցությունների առաջադրումը ավագանու ընտրություններին դրական է: Դա նշանակում է, որ ավագանու միստերը կլինեն բուռն, ֆնարկումներ կլինեն եւ կհնչեն ֆնարկություններ ու գուցե ֆնարկումների ժամանակ ավելի լավ որոշումներ կայացվեն:

Հ. Գ. - Մեկ խորհուրդ Տարոն Մարգարյանին. եթե ընտրվի, աղա հաջորդ չորս արվա ընթացքում թող հրաժարվի «Հիսուսող ֆաղափառների» իր կերպարից, երբեմն-երբեմն մանուկի ասուկներ կազմակերպի եւ հանդիպի լրագրողներին: Մենք այդքան էլ վազը չենք:

Orange-ը մեկնարկեց նոր՝ 3000 դր. ամսավճարով սակագնային լիան Դեյֆին, Պանսերա եւ Թիթեռ բաժանորդագրությունների համար

Orange-ում կարելի է բաժանորդագրվել Դեյֆին, Պանսերա եւ Թիթեռ անսակագն բաժանորդագրություններին՝ սկսած 3000 դրամ ամսավճարից:

Դեյֆին 3000 սակագնային լիանը նախատեսված է մասնաշրջանում, ովքեր հիմնականում զանգեր են կատարում. ամսավճարը ներառում է 1000 ռոմբե խոսակցական ժամանակ Orange-ի բաժանորդների եւ 100 ռոմբե՝ սեղական այլ ցանցերի բաժանորդների հետ խոսելու համար: Պանսերա 3000-ը սմարթֆոնների սիրահարների համար է, ֆանի որ ցանցի ներսում 1000 անվճար ռոմբեներից բացի այն սրամաղում է նաեւ 500ՄՔ արժանական ինտեր-

նետ եւ սոցիալական ցանցերում անսահմանափակ օգտագործում: Իսկ աղա Թիթեռ 3000-ը հնարավորություն է տալիս ամսավճարն ամբողջովին օգտագործել ցանցային ծառայություններից օգտվելու համար՝ ի հավելումն ցանցի ներսում 1000 ռոմբե անվճար խոսակցական ժամանակ: Այս սակագնային լիաներից որեւէ մեկից օգտվելու համար անհրաժեշտ կլինի բաժանորդագրվել 12 ամսով:

Նոր սակագնային լիաները կատարելապես հարմար են այն նոր բաժանորդների համար, ովքեր ամսական բաժանորդագրության հետ մեկտեղ կարիք չունեն նոր հեռախոսի: Orange-ը կարողանալի

առաջարկել 4000, 6000, 10000 եւ 20000 դրամ ամսավճարով սակագնային լիաներ, որոնք հնարավորություն են տալիս ձեռք բերել մեծ ծավալով ռոմբեներ ու մեզաբայթեր, ինչպես նաեւ՝ հեռախոսներ մասշտաբի գնով:

Այս նոր սակագնային լիաները նաեւ հասանելի են Orange-ի այն բաժանորդներին, ովքեր ավարտում են իրենց ներկա 12 կամ 24 ամսվա ղախողության ժամկետը եւ նոր հեռախոսի կարիք չունեն:

«Նոր առաջարկը կլրացնի մեր կողմից ներկայումս առաջարկվող սակագնային լիաների բազմազան առաջարկների ցանկը, եւ հնարավորություն կտա յուրաքանչյուրին զանգելու իր անհատական կարիքներին համապատասխանող ամսական բաժանորդագրությունը: Զանախ է ղախողներ, երբ համախորդը գալիս է խանութ եւ փնտրում է մասշտաբի հեռախոսային առաջարկ, միեւնոյն ժամանակ առանց նոր հեռախոս ձեռք բերելու անհրաժեշտության: Այս նախաձեռնությունը մենք ընդառաջ ենք գնացել հենց այսպիսի կարիքներ ունեցող մարդկանց», ասաց Orange-ի գլխավոր սնորհ ֆրանսիս Ժելիբերը: Սակագնային լիանի բոլոր մանրամասներին կարելի է ծանոթանալ Orange-ի ղախողության էջում. <http://orange-armenia.am/mobile/every-month/>:

Ուղերթաւում եւ Զեյնքիջում: «Peace of Art»-ը ոչ անուրաքանչեւ կրթական կազմակերպություն է, որն օգտագործում է արվեստի հանդիմանող լեզուն առաջ ֆաղափառները եւ խաղաղ լուծումներ գտնելու հակամարտություններին:

Այս արվա ցուցասախակների վրա հանցագործի մասնաշրջաններն են նկարված: «98 սարիներ են անցել, բայց աշխարհի ղախողությունը արտաքին չէ այլ արյունալի մասնաշրջանները դեռ մնում են: Զի-

ված լինելով, որ խնդիրը սուկ հայկական չէ, այլ համաշխարհային: Ցեղասպանությունը մարդկության դեմ գործված հանցագործություն է, որը չդատարարվելու դեմքում արտաքինում է արյունալի քաղաքի: Ռոզարիո Թեիֆերան հիշատակում է, որ հայերի ցեղասպանությունը ճանաչել են ավելի ֆան 20 երկրներ եւ Ամերիկայի 42 նահանգներ, եւ կոչ է անում նախագահ Օբամային՝ հարգել իր առաջին ընտրաւրակի խոստումը:

Ոչ թե բանակցել, այլ հարվածել

1-ին էջից
«Չափազանց միամիտ կամ վաճառարարական են նրանք, որ ղեկում են, թե Գաբալայից հետո ռուսադրբեջանական հարաբերություններում նեղակցվեց»,- կարծում է «Չերկալ»-ի մեկնաբանը եւ ավելացնում, որ «Բարվում դա լավ են հասկանում»: Նա միաժամանակ կամիքներ է հասցեագրում իսխող վարչախմբին, որ «անվստահության արեւմտյան երաւիքների հարցում ուսանում է»: Այս համատեւսում, սակայն «Հայաստանի դիրքերին հարվածելու» մասին Գուրբանլիի հոխորսանքները թույլ են ղաղա ֆաղափառություն: Զանի որ, ըստ էության, այսօր անվստահության երաւիքներ ունենալու խնդիր հենց Ադրբեջանն ունի:

Իսկ դա ենթադրում է «ՆԱՏՕ-ական ռազմախնակներ Ադրբեջանում, եւ ղախողներ չէ, որ հնարա-

վոր լինի միայն Իրանի դեմ ղախող դեմքում»,- եզրակացնում է «Չերկալ»-ի մեկնաբանը: Արեւմտյան մանուկը վերջերս գրել էր, որ Ադրբեջանի սարածումն «արդեն իսկ իսրայելական ռազմախնակներ կան»: Գուցե դա՞ է ակնարկում Գուրբանլիին՝ խոսելով «դիվանագիտական հարվածներ հասցնելու» մղաւակարգածությունից:

Չափազանց վստահակը չէ՞, եթե Ադրբեջանի իսխող վարչախմբն ընտրել է ԼՂ խնդիրն աւարախաղախական «դիվանագիտության» համատեւսումն քննելու ճանաղարհը: Սա արդեն միջնորդների ուսաղրության եւ համարժեք արձագանքի թեմա է: Մենք կարող ենք արձանագրել միայն, որ «հարվածներ հասցնելու» միջոցով որեւէ խնդիր դիվանագիտական լուծում ստանալ չի կարող:

Թուրքիայի դասնությունը ըստ բուրդ դասնաբանի

Ֆրանսիայում լույս է տեսել ծագումով բուրդ դասնաբան Համիթ Բոզարսլանի «Թուրքիայի դասնությունը. կայսրությունից մինչև մեր օրերը» գիրքը («Histoire de la Turquie. De l'empire à nos jours», Hamit Bozarslan. Editeur: Tallandier, 590 p.):

Գեղինակը մեծացել է Թուրքիայում, ներկայումս ֆրանսահայաստան է: Նա իրեն համարում է «այլախոհ դորրոցի» ներկայացուցիչ, ինչպես Հալիլ Բեթթալը կամ Թաներ Աֆչանը: Զուրդ դասնաբանի աշխատությունը հնարավորություն է տալիս ամբողջապես ավելի լավ ըմբռնելու Օսմանյան կայսրության կազմավորումը, բնույթը և դասնական զարգացումները:

Գեղինակը 1908 թվականի երիթուրական հեղափոխությունը առանցքային իրադարձություն է համարում Թուրքիայի ժամանակակից դասնության երկու ժամանակահատվածների միջև: Նա երկրի դասնությունը դիտարկում է դասնական սոցիոլոգիայի սեսանկյունից, այն է՝ հասարակական, կրոնական և ֆաղափական դեմոկրատիայի վերլուծությամբ, ֆունկցիոնալիստիկա, աշխարհագրական և ֆաղափական առումներով երկիրը ձեռնարկած խաչաձևով ազդեցությունները: Օսմանյան կայսրության մայրամուտին սկիզբ առած ազգայնական շարժումները դիտարկելով՝ հեղինակը հասկանալի կերպով կենտրոնանում է իթթիհասական շարժման գերիշխանությանը հանգեցրած գործընթացի վրա: Բոզարսլանը անդրադառնում է երիթուրական կառավարության իրականացրած Հայոց ցեղասպանությանը, ինչպես նաև ֆեմալականների կողմից Դեմիսի ֆրոնտի և այլապիսի ոչնչացմանը: Գեղինակը փորձում է արեւմտահայերի բնաջնջումը բացատրել 19-րդ դարում սարածած զսած «բնական ընթացք» և «հասարակական դարվիճիկ» գաղափարների լույսի ներքո: Երիթուրական շարժման դեկալարների և հայկական հեղափոխական կուսակցությունների հիացմունքով և միաժամանակ ասելով, որ լի լի սահմանափակումներ են արժանացել են դասնական ուսմանը: Գեղինակը մասնաճանաչում է թուրքական ազգայնական շարժումները և Անատոլիայի ու Բալկանների բիսոսնեական հեղափոխական կոմիտեներին բաժանող անջրդեմ գաղափարախոսական դասաձևները: առաջիններն ազգայն էին եվրոպացի ազգայնականների գաղափարախոսությունները, իսկ երկրորդները (հայեր, բուլղարներ, մակեդոնացիներ) Եվրոպայի սոցիալիստական և մարքիստական առաջադիմական մեթոդաբաններն էին:

Գիրքը ուսուցողական հետազոտություն է և նախատեսված է լայն հասարակայնության համար: Գեղինակը հանդես է գալիս Թուրքիայում իսկական ժողովրդավարության հաստատման օգտին, իսկ դա ենթադրում է եթերիկական, կրոնական և ֆաղափական իրավունքների ճանաչում:

ՏՐԱՆՍԻԼ ԵՎԱԳՆԱՆ Փարիզ

Վերաբերումով արտահայտելով Թուրքիայի դասնական գրի առնելով՝ կառավարող «Ենի Ազաթայթան» կուսակցության գործադիր ֆարսուղարի տեղակալ, Միլլի մեջլիսի դասնական Սիավուե Նոլուզուլը հետևյալն է ասել. «Շահ Իսմայիլի ժամանակներից ի վեր այնքան (Իրանում-Վ. Ա.) իբրև դասնությունը գտնվել է ադրբեջանցիների, թյուրքերի ձեռքում: Մենք նույնպես այդ թյուրքերի տերունդներն ենք: Պարսիկները միշտ

սին» 1998թ. մարտի 26-ի նախագահական հրամանագրում: Այնպես որ Իրանի «սարածային ամբողջականությունը եւ ինքնիշխանությունը ճանաչելու մասին» Բաֆվից հնչող «հավաստիացումները» միայն չեն եւ հավերժացածությունը: Խնդիրը հրատարակություն է ստանում Իրանի շուրջն աշխարհաբաղադրական հնարավոր զարգացումների համատեղում այն բանից հետո, երբ արեւմտյան մամուլում բացահայտ գրվում է,

մամուլը վճարման ժամանակացույց: Միայն ռազմատուգանքի լրիվ վճարումից հետո է, որ ռուսական կողմը դարձավ իր զորքերը դուրս բերել «Ադրբեջան անվանվող մարզից»: Ըստ էության, Իրանը Ադրբեջան կոչվող մարզը ռուսական բռնազավթմանից փրկագնել է 20 մլն ռուբլով: Հարկ կա թերեւս անդրադառնալու նաեւ ադրբեջանական ֆարոգչուկային ղեկավարներին, թե «ռուսական ցարիզմը Թուրքմենիայի դասնական

«Ադրբեջան» վարչա-աշխարհագրական անվանումը Թուրքմենիայի դասնականում

մեզ գնից կախվածությամբ մեջ են եղել... Այդ հարցի (Թուրքմենիայի դասնական վերանվանում-Վ. Ա.) իրավական կողմը մեր օգտին է» (սես՝ <http://haqqin.az/news/4922>):

Ավելի վաղ մենք գրել էինք Բաֆվու իբրև վարչախմբի հովանու ներքին անցկացված «ժամանակակից Հարավային Ադրբեջանի աղաքան» թեմայով «գիտաժողով» մասին, որի ընթացքում արտաքին ֆաղափական հարցերով նախկին ղեկավարական Վաֆա Գուլուզադեին կանխագուշակել էր իրանյան «մոլլադեմոկրատիայի շարժումը կործանումը եւ Ադրբեջանի վերանվանումը»:

Իրանական կողմը նախ բողոքի նշան էր հղել Ադրբեջանի ԱԳՆ-ին, ապա խորհրդակցություններ անցկացնելու նպատակով Բաֆվից հետ կանչել իր ղեկավարին: Հայտնի է դարձել նաեւ, որ Իրանի խորհրդարանի մի խումբ դասնականավորներ նախաձեռնել են Թուրքմենիայի դասնական վերանվանում օրինագծի ֆունկցիոնալը: Սիավուե Նոլուզուլի «մեկնաբանությունն», այսպիսով, Ադրբեջանի իբրև կուսակցության տեսակետն է:

«Բաժանված Ադրբեջանի» թեման Բաֆվու ռչ միայն դասնագիտական կամ ֆաղափական, այլև ղեկավարական կարևորության փաստաթղթերում է տեսնված: Այն արտացոլված է սահմանադրության հիմն համընդհանուր «Պետական անկախության վերականգնման մասին» 1991թ. հոկտեմբերի 18-ի սահմանադրական օրենքում, «Ադրբեջանցիների ցեղասպանության մա-

որ «Իրանյան ռազմատուգանքներում Ադրբեջանում»: Իրանական կողմի կոչ արձագանքը վկայում է, որ Թեհրանը հարցին վերաբերվում է ամենայն լրջությամբ: Անկախ հետագա իրադարձություններից, փորձենք դարձել Թուրքմենիայի դասնականում «Ադրբեջան» վարչա-աշխարհագրական անվանման իմաստը:

Պայմանագրի 15-րդ հոդվածում կարդում ենք. «Նորին գերագուցությունը Երևանի վարչա-աշխարհագրական անվանումը հարցնում է ամենայն լրջությամբ: Անկախ հետագա իրադարձություններից, փորձենք դարձել Թուրքմենիայի դասնականում «Ադրբեջան» վարչա-աշխարհագրական անվանման իմաստը: Նրանցից ոչ ոք, ինչ խափ էլ դասնականի, չի կարող ենթարկվել հետադարձման, նվաստացման դաստիարակի կամ նվաճման մարզի՝ ռուսական զորքերի կողմից արևմտակալի գրավման ժամանակ իր կարծիքների, արարների կամ վարքի համար» (սես <http://www.hist.msu.ru/ER/Etext/FOR-EIGN/turkman.htm>):

Ինչպես հստակ հասկացվում է դասնականի նվաճման հոդվածից, դասնականավորվող կողմերը «Ադրբեջան» անվանումը են ունենում ոչ թե արդեն իսկ Ռուսաստանին անցած, այլ ռուսական զորքերի կողմից դասնականագրի ստորագրման դրանից հետո գրավման ժամանակ սարածի, որը ենթակա է հետագա ազատման եւ Իրանին վերադարձման: Իսկ դրա հետ կապված հարցերը կարգավորված են դասնականի լրջուցից հոդվածներով: Դրանց ընդհանուր իմաստն այն է, որ Ռուսաստանը Իրանին նվաճելու է 20 մլն ռուբլու ռազմատուգանք, սահ-

րով կազմակերպել է հայ բնակչության զանգվածային արտաքսակցություն Երևանի, Նախիջևանի եւ Ղարաբաղի խանությունների արածներում»: Պայմանագրի 15-րդ հոդվածում ընդամենը նշված է, որ «նորին գերագուցությունը Երևանի վարչա-աշխարհագրական անվանումը հարցնում է ամենայն լրջությամբ: Անկախ հետագա իրադարձություններից, փորձենք դարձել Թուրքմենիայի դասնականում «Ադրբեջան» վարչա-աշխարհագրական անվանման իմաստը: Նրանցից ոչ ոք, ինչ խափ էլ դասնականի, չի կարող ենթարկվել հետադարձման, նվաստացման դաստիարակի կամ նվաճման մարզի՝ ռուսական զորքերի կողմից արևմտակալի գրավման ժամանակ իր կարծիքների, արարների կամ վարքի համար» (սես <http://www.hist.msu.ru/ER/Etext/FOR-EIGN/turkman.htm>):

Այսպիսով, խոսքը ոչ թե զանգվածային արտաքսակցման, այլ մեկ արված ընթացքում հղափակություն փոխելու իրավունքի մասին է: Ամեն դեպքում, սակայն, Թուրքմենիայի դասնականագրով հստակ սահմանված է «Ադրբեջան» վարչա-աշխարհագրական արածի տեղը եւ կարգավիճակը: այն գտնվում է Արաբից հարավ, ճանաչվում է Իրանական: Իսկ Արաբից հյուսիս արածներն անվանված են «Նախկին խանություններ»:

ՎԱՏԻՍՏ ԱԹԵՆՆԵՅԵՆ, Մեկնաբաններ

2012-ի Ծննդյան տոներից մինչև 2013-ի Չափկը

Հավանաբար չնոռանալով 1937-38 թվերին Աթաթուրքի կառավարությանը՝ Դեմիսում կազմակերպած 80 հազար այլալիների կոնսուլտը, որին զոր գնացին հիմնականում կանայք, երեխաներ և մեծահասակներ, ահա թե վերջերս ինչ հայտարարեց բավականին սառնասրտությամբ ամերիկացի մի դեմոկրատ: Վաչիգոսնում Հոլոֆոսի հիշատակի թանգարանի հյուրընկալված համընդհանուր ընթացքում նախկին Հարավային վիսայում էթերիկական գոսումների ակամաստը դարձած ամերիկացի նախկին դեմոկրատ Պիտեր Գալբրայթը բառացիորեն ասաց. «Հաջորդ ցեղասպանությունը աշխարհում տեղի է ունենալու ամենայն հավանականությամբ Սիրիայի այլալիների դեմ»:

Խոստովանեմ, որ ֆունդաթաթար են վերաբերվում այս երոքը, Իրաֆից եւ Լիբիայից հետո, անմարդկային սոցիալական և մշակութային վանդալիզմին, որ տեղի է ունենում Սիրիայում: Չեն տեսնվում բոլորի ուսուցողությունը հրավիրել անկայունություն սերմանող զինված խմբավորումների ջիհադիստների ցեղասպանական արարներին, որոնք ամբողջ Սիրիայում փորձում են «ոչնչացնել անհավաստներին» ամենուրեք, այսինքն՝ բոլոր նրանց, ովքեր դեմ են

իրենց կույր անհանդուրժողականությանը: Նրանք այժմ նույնիսկ ֆրիսոնյա հայերին են թիրախ ընտրել: Հալեթի Սթ Գետոգ եկեղեցու վանդակալական հարձակումից եւ Դեմ Զորի ցեղասպանության հուշահամալիրի սրբադրոնից հետո, ըստ «Շան թայմս» թերթի հարդրումների, Ջանլակայում (Դամասկոսի արձարվաններից) մի ամբողջ ընտանիք (այդ ու կին, երեք երեխաներ եւ հորաֆուր) է սղանվել նրանց կողմից:

Ավելորդ է ասել, որ ջիհադիստների այս բոլոր ոճրագործությունները անողորմ ի կասար են անվել «Մեծ Բոսների մարդկային օժանդակության» լրզումով ներքին ՆԱՏՕ-ի հովանու ներքին Թուրքիայում վարժեցված մոլեռանդների կողմից: Իսկ նրանց էլ հովանավորել է Զաթարում եւ Սաուդյան Արաբիայում բազմած, նախկին Եկամուններով հարստացած իբրևական վերնախավը: Սա, ինչ խոսք, մեծազույմ վիրավորանք է ուղղված ամբողջ արաբական աշխարհի եւ իսլամի՝ որդես կրոնի դեմ, որը ֆարոգում է, որ «թեման վերնախավը մեջ» (Ղուրան, Սուրաթ Էլ Բաֆարա):

Ասված մի արասցե, որ վասագույնը կասարվի: Ափսոս, սակայն, որ կարծես ամեն ինչ դասնական է դրա համար: Ամեն ինչ

դասնական է, որ ահաբեկիչները ֆիլիպական զենք օգտագործել են հետո աշխարհին հայտարարել, որ սիրիական կառավարությունն է օգտագործել: Չէ՞ որ այսպես կոչված «Սիրիայի սվերային (կամ սարադրայ) կառավարությունն» արդեն իսկ ինքնակոչ մի «կոմունիստ-ֆրիսոնյա» առաջնորդ ունի, որի ֆաղափական եւ կրոնական «հասունության» մասին ամողորմաբար խոսում են ջիհադի դեկավարները:

Ինձ համար առնվազն, այս իրադարձությունները հուշում են, որ թեք են երբ ջիհադիստ ահաբեկիչները հաղթեն Սիրիայում, նրանք ՆԱՏՕ-ին հնազանդ թուրք կառավարական զորախմբերի համագործակցությամբ իրագործելու են ֆրոնտի էթերիկական գոսումները ճիշտ այնպես, ինչպես երիթուրերը, այնուհետեւ ֆեմալականները ի կասար անցնեն հայերի, հույների եւ սաուդների նկատմամբ մոտ մեկ դար առաջ:

Զորքերն այժմ «հարձակ թիրախ են» օտարերկրացի ջիհադիստների համար, որոնք մրանցից անցեղականների զուլխները լցնեն, որ Սիրիայում ֆաղափակական դաստերազմ է տեղի ունենում, դարձադեպ որովհետեւ ֆրոնտն այնքան ընդամենը մոտ 3 միլիոն են: (Համեմատելու համար նշենք, որ 15 տարի

սեան լիբանանյան երբայրատան ողբերգության օրերին դաստերազմող կողմերը լիբանանցիներ էին, եւ կովեթասիլն այն է, որ սիրիական զորքերն այնքան էին զնացել Մ. Նահանգների խնդրանքներին տեղի տալով: Ինչպիսի դիվալին ծրագիր էր, որ հետագայում աստիություն սերմանի Լիբանանի եւ Սիրիայի ֆաղափակների միջև: Լիբանանն այդ ժամանակ 150 հազար զոր սվեց: Ինչպիսի՞ն կլինի այդ թիվը Սիրիայի դարազայում եւ ո՞վ կտանի դրանից):

Անկասկած, Սիրիայի ներկա ողբերգությունը, Իրաֆի եւ Լիբիայի վերադասնական փորձերից հետո, մտնելու է 21-րդ դարի բազմադասական մեծագույն (ցեղասպանական չափերի) ոճրագործությունների հորձանուցը:

Հազարի խաղաղության դասնական (որտեղ տեղավորված է Արաբադասության միջազգային դասնական) հիմնարկումից մի ֆանի ամիս անց բռնկվեց Առաջին աշխարհամարտը, որի ընթացքում իրագործվեց, նացիստների համագործակցությամբ, հայերի ցեղասպանությունը: Զառուր դար անց բռնկվեց Երկրորդ աշխարհամարտը, որի ընթացքում էլ իրագործվեց Իրանի հոլոֆոսը: Այնուհետեւ, դարձյալ մոտ ֆառոր դար անց,

Վիեննայի ցեղասպանական դաստերազմը տեղի ունեցավ, որը ներդրեց իսրայիսական հրձիգների համար դարձավ «մորման» այն է, որ հետագայում Աֆղանստանում իրականացվեց «ժողովրդավարության եւ մարդու իրավունքների հաստատման» ֆոլի ներքո:

Այդ նույն ֆոլի ներքին իրադարձություններ ծավալվեցին Իրանում, Լիբիայում, Եգիպտոսում եւ այժմ էլ ծավալվում են Սիրիայում, որտեղ ժողովուրդը խաչվում է մինչև տեսաները զինված ջիհադի նյութանող անհանդուրժողականների ձեռքերում: Վերջիններին հովանավորում են Մեքալուր Արեւելի ամենաանմարդկային եւ ամենաանժողովրդավարական վարչակարգերը, որոնք սկզբից եւեթ դեմ էին բանակցելու եւ խաղաղ լուծում գտնելու առաջարկներին:

Աղոթում են ամենակարող ժամանակին, որ Մեքալուր Արեւելում թեանող արդյալիտուկ վերջին օրերի ուրվականը ընդամենը վաս երազ է կամ մեր անհանգիստ ժամանակների յուրօրինակ «միւրաժ» և ոչ թե դժբախտ իրականություն:

ԽՈՍՏՈՍՆԻ ՓԻԼԻՎՅԱՆ, Լոնդոն ՉՋԶԻՆ հաղափարներով թարգմ.՝ Տ. Օ.

